గణపతి

"ఓ బొజ్జ గణపతీ రా ; నీకు నే నుండ్రాళ్ళు పోసేదరా" అంటూ అందుకున్నాడు చంద్రం. మిగతా కుర్రాళ్ళు వంతపాడారు. వాళ్ళంతా రోడ్డుకి ఒక పక్కనించి నడుస్తుంటే తను రెండోపక్కనించి నడుస్తున్నాడు. వాళ్ళమీద అక్కసు. దారిపక్క రాళ్ళమీద చూపిస్తున్నాడు బూట్లకాళ్ళతో తన్నుతూ. లతక్కయ్యవాళ్ళతో కలిసి వంతపాడలేదుగాని, కలిసి నడుస్తోంది. అసలు ఆమె చంద్రంగాడితో జతెందుకు కట్టాలి ? వాడు ఎర్రగా బుర్రగా ఉంటాడని, ప్లాస్టిక్ బొమ్మలాగ. తను తమ్ముడైనందుకు లోపల్లోపల అక్క సిగ్గుపడుతోందనికూడా అతని అనుమానం.

ఇంటికి చేరగానే పుస్తకాలసంచి టేబిల్‌మీద పారేసి బట్టలు విప్పేసి బాత్‌రూంలో దూరతాడు. షవర్ కిందనిలబడి గోడకు బిగించిన నిలువుటద్దంలో చూసుకుంటాడు. ఎంత మునిగాళ్ళమీద నిలబడ్డా బొడ్డుకూడా కనబడదు. పెద్దాళ్ళకోసం ఎత్తుగా బిగించుకున్నారు ఆ అద్దం. కుళాయికిందున్న ముక్కాలిపీటమీద ఎక్కి చూసుకుంటాడు. బెలూన్‌లాంటి పొట్ట. గోళీల గొయ్యిలాగ బొడ్డు. పొట్టి గుండ్రటి చేతులు. టొమాటోలాగ ఉబ్బినమొగం. చిన్న ఏనుగు కళ్ళు. మరిచిపోయి తరువాత అతికించినట్టున్న గాజుగోళీలాంటి ముక్కు. నాకు సుందరమూర్తని ఎందుకు పేరెట్టారు మీరు-అని తల్లినోసారి అడిగాడు. తల్లి ఆప్యాయంగా నవ్వించంతే. తండ్రిమాత్రం-నువ్వు నిజంగా సుందరమూర్తివి గనుక-అన్నాడు. వేళాకోళం చేస్తున్నాడు నాన్న. అక్కని గారం

చేసినట్టు తననెప్పుడూ గారాం చెయ్యడు. అక్కంటే ఇంట్లో అందరికీ యిష్టం. గర్వం. అందంగా ఉంటుందని. అమ్మమాత్రం తననిముద్దుచేస్తూనే ఉంటుంది. ఇష్టంకొద్దీకాక జాలికొద్దీ అని అతని అనుమానం.

ఓ రోజు. ఆదివారం కాబోలు. చిలకమర్తివారి గణపతి వస్తోంది రేడియోలో-లతక్క. మరో ముగ్గురు-ఆమె దోస్తీలు. విరగబడి నవ్వుకుంటు న్నారు అది వింటూ. రాయి ఎత్తాడు రేడియో పగలగొట్టెయ్యాలని. చటుక్కని అమ్మొచ్చి తీసుకుపోయింది.

పెద్ద పందిరిమంచంమీద అమ్మముఖంతో సమంగా పైకిపాకి పడుకో వొచ్చు. అలాచూస్తే అమ్మముఖం ఎంతో బావుంటుంది. కిందనిలబడి పైకి చూస్తే ఇంకోలా వుంటుంది. కాని అప్పుడూ బావుంటుంది. నాన్న ముఖం మట్టుకు కొట్టొచ్చినట్టుంటుంది. కిందినుంచిచూస్తే. గట్టిదవడలు. దళసరి కనుబొమలు అదీ. నాన్న బావుండడని నిర్ధారణ చేసుకోవాలనుంటుంది. కాని అంతా నాన్న అందంగాడంటారు. కాత్యాయినీ శంకర్రావూ మహ చక్కనిజంట. పార్వతీ పరమేశ్వరుల్లాగ. అంటారు అందరూ. అందుకే అతన్ని గణపతి అంటారు. వాళ్ళ కొడుకు గనక. ఆపేర్లంటే అతనికితిక్క.

పొడుంకాయి మేష్టారు ఎప్పుడూ అతన్ని ఎద్దేవ పట్టిస్తూంటారు. ఆయనే అసలు అతనికి చిలకమర్తివారి గణపతి అని పేరుపెట్టింది. ఆయ నేదో మహాఅందంగా ఉన్నట్టు. బొరణిముక్కు ఆయనా.

ముసిలి పనిమనిషి పుల్లి ఒక్కతే. అతన్ని నిజంగా ముద్దుచేస్తుంది. అందర్నీ వేళాకోళం చేసినట్టు అతన్నీ చేస్తుందిగాని. అందులో విషంలేదు. ఆమెకూడా తనలాగే అనాకారి. అంచేత అతనికి దగ్గర. ఆమెఒక్కత్తే నాన్నని ఎదిరించి మాట్టాడగలదు. ఆయన్ని ఎత్తుకుని పెంచిందట. అందుకని. అంచేత ఆమె అంటే గౌరవం కూడా. వరండాలో ఆమె పక్కని పడుకుంటే.

ఎన్నో నవ్వొచ్చే కథలు చెపుతుంది. రోజూ ఆమె మనవలు వొస్తుంటారు సాయంత్రం. తన ఈడువాళ్ళే. మిగిలిపోయిన అన్నం కూరలు పట్టుకు పోతుంటారు. సన్నగా ఊచల్లా ఉంటారుగాని, మంచి బలం ఉంది వాళ్ళకి ముఖ్యంగా కుక్క—కుక్క ఈశ్వరరావు. అక్క వాణ్ణి "కుక్కా" అంటుంది. కాని వాడేం పట్టించుకోడు. వాడికేం అభిమానం లేదా? పడి ఎందుకూ ఉరుకుంటాడు? వాడంటే చాలా ఇష్టం తనకి. అబ్బో! వాడి దగ్గర ఎన్ని విద్యాలున్నాయని? ఎంత నున్నవి గోడనయినా సరే, కొబ్బరి చెట్టయినా సరే, ఉడతలాగ ఎక్కెయ్యగలడు నీట్లో మునిగి చేపలాగ ఎంతసేపైనా ఉండగలడు. ఇన్ని శక్తులున్నా, కుక్క అతన్ని తనతో సమంగా చూస్తాడు. తక్కువగా చూడడు. తన క్లాసులో, ఇతర అమ్మాయిలూ అబ్బాయిలికన్న. పుల్లి మనుమలు ఎంతో పెరిగినట్టు అనిపిస్తారు అతనికి. పెద్దాడు సాంబు. కుక్క అంతా చలాకీగా ఉండడుగాని, ఎప్పుడూ ధీమాగా నవ్వుతూ ఉంటాడు. స్కూలు వొదిలిపెట్టాక అప్పుడప్పుడు సుందర్-అదే గణపతి-వాళ్లతో ఆడుకోడానికి పోతుంటాడు. వాళ్ళ స్నేహితులున్నారు ఎందరో. రకరకాల ఆటలు ఆడుతుంటారు. బస్సుస్టాండు దగ్గర. కూరల మార్కెట్‌లోనూ, సామాన్లూ సరుకులు మోపి పావలా బేడా సంపాయించి ఇళ్ళ దగ్గర ఇస్తూంటారు. అప్పుడప్పుడు ఎవరూ చూడకుండా ఉంటే ఇవీ అవీ కొట్టేస్తూ వుంటారు కూడా, తడుముకోకుండా అబద్ధాలు చెప్పేస్తుంటారు. వాళ్ళ ధైర్యం చూస్తే సుందర్‌కి వింతగా వుంటుంది. లోలోపల వాళ్ళమీద గౌరవం కూడా. వాళ్ళ భాష వింటే మొదట అతనికి అసహ్యం వేసేదిగాని, క్రమంగా అందులో విచ్చలవిడితనం అతన్ని ఆకర్షించింది. వాళ్ళకి బూతుపాటలు ఎన్నో వొచ్చు. క్రమంగా అతనికి అవి ఎబ్బెట్టుగా అనిపించడం మానేశాయి. అన్నిటికన్న అతన్ని వాళ్ళలో ఎవరూ తక్కువ చూపు చూడలేదు, ఎద్దేవ పట్టించ లేదు—మొదట వాళ్లు కాస్త దూరంగానే వుండేవారు-కాని సాంబు మూలంగా అతను వాళ్ళలో ఒకడైపోయాడు.

ఊరి చివర కానూరుమెట్ట మీదికి పోతుంటారు వాళ్ళంతా ఒక్కో రోజుని. తనూ పోతాడు వాళ్ళతో. స్కూలు పిల్లలతో కలిసి ఆడుకోటం అతనికి కిట్టదు. అందరూ తనని వెక్కిరిస్తారు. ఒక్కసారి వాళ్ళమీదపడి రక్కేశాడు కూడా. వాళ్లు అతని మీద పడి చొక్కా చింపేసారు-ఆ రోజు మొదలు స్కూల్లో ఆడ్డం మానేశాడు. కానూరుమెట్ట ఎక్కడం కష్టం. జోళ్ళతో అసలు ఎక్కలేరు ఎవరైనా సరే. వాళ్లుమేకల్లాగ ఎక్కేస్తారు. అతను కూడా జోళ్లు తీసిపారేసి ఎక్కడం నేర్చుకున్నాడు. అక్కడ రకరకాల ఆటలు. ఒకళ్ళ కొకళ్లు తోసుకుని కిందికి దొర్లిపోతుంటారు- దొర్లేటప్పుడు దెబ్బలు తగలవు వాళ్ళకి. ఓ రోజు తనూ దొర్లాడు. మోకాళ్ళు కొట్టుకుపోయాయి. తరవాత సులువు తెలిసింది. కానూరుమెట్ట మీద నిలబడితే పెద్ద మేడలు కూడా అగ్గిపెట్టెల్లా కనబడతాయి. దూరాన్న రైలు దారి, రోకలి బండల్లా పాకిపోతుంటాయి రైళ్ళు. గొంతెత్తి హాయిగా పాడుకోవచ్చు అక్కడ. వొద్దనేవాళ్లు లేరు.

ఓ రోజుని తోటలో చెట్టెక్కి గొంతెత్తి పాడుతుంటే నాన్న విన్నాడు. ఆ వెధవపాట ఎక్కడ నేర్చుకున్నావని దండించాడు. తను చెప్ప లేదు. అక్క మాత్రం చెప్పేసింది. తను ఆ కుక్కగాడితో తిరుగుతున్నాడని. వాళ్ళతో తిరగొద్దని నాన్న ఆర్డరు వేశాడు. కుర్రాడు వాడికేం తెలుసు-అంది అమ్మ. వాడు చూడు ఎంత హుషారుగా పాడుతున్నాడో ఆ బూతు పాట. వాళ్ళతో తిరిగాడంటే రేపు బూతు పనులే చెయ్యొచ్చు నీ కొడుకు-అన్నాడు నాన్న.

నాన్నమీద కసి. ఆ రాత్రి భోజనాలయాక వెళ్ళి అమ్మా నాన్నా పడుకునే పందిరి మంచం మీద పడుకున్నాడు. అమ్మా నాన్న వొచ్చే సరికి నిద్ర నటించాడు. పిలిచినా లేవలేదు. అమ్మ పక్కన కూర్చుని అప్యాయంగా తల నిమిరింది. ఎంతో బావుంది. ఏడుపొచ్చింది. నాన్న చూస్తే అవమానం.

అందుకని అణుగదొక్కేశాడు. నాన్న రాగానే గట్టిగా కుదిపి లేపేశాడు అమ్మ-పోనీ పడుకోనీకూడదా-అంది. పాలు తాగే పిల్లాడా-అన్నాడు నాన్న చిరాకుగా. అతనికి ఆవేశం అగలేదు-గట్టిగా గొంతెత్తి ఏడుస్తున్నానని ఇష్ట మొచ్చినట్టు తన్నేశాడు. నాన్న అతని రెక్కపట్టుకుని గది ఆవతలి కీడ్చి తలుపు గడియ పెట్టేశాడు. పిచ్చిగా అరుస్తూ తను తలుపుబాదడం మొదలు పెట్టాడు. పుల్లి వొచ్చి సముదాయించి తీసుకుపోయింది. పక్కలో పడుకోబెట్టుకుని చెప్పింది-తన కథ. మొగుడికి పుల్లంటే చిన్న చూపు. బావుండదని. ఎక్కడెక్కడో తిరిగి రాత్రి పొద్దుపోయి వొచ్చేవాడు. రవ్వంత మాటంటే చాలు. తన్నేవాడు. తను వాణ్ణి తోసిపారేసి తలుపు వేసేది. మర్నాడు పొద్దున తప్పయిపోయిందని ఏడిచేవాడు. చివరికి లొంగిపోయేది. సుందర్‌కి ఇదంతా వింతగా వుంది. మొగుడి మీద అంత కొపం ఉంటే ఏలా లొంగిపోయేది? తను బావుండదని అంటే పడి ఎలా ఊరుకునేది? పైగా లతక్కయ్య దాన్ని చీంబోతు అంటుంది. అన్నా పట్టించుకోదు పుల్లి. ఎందుకని? పుల్లిని అడిగాడు-నన్ను పాలుతాగే పిల్లాడా అని మంచం మీంచి లాగిపారేశాడు గదా నాన్న. తను మాత్రం పాలు తాగే పిల్లాడా? అమ్మపక్క నెందుకు పడుకుంటాడు-అని. పుల్లి బోసినోరంతా తెరిచి విరగబడి నవ్వింది. మీ నాన్నంత అయాక. అప్పుడు తెలుస్తాదిలే నీకు అంది. అతనికా సమాధానం తృప్తిగా లేదు. అయినా పుల్లి చెప్పింది గనక ఒప్పుకున్నాడు. అలాగే నిద్రపోయాడు ఆమె ప్రక్కని.

రోజూ మధ్యాహ్నం భోజనం స్కూలుకి పుల్లి తెస్తుంది. అతను మర్రిచెట్టుకింద కూర్చుని తింటాడు. ఓ రోజు అమ్మే తెచ్చింది కార్లో. అక్కకీ తనకీ వరండాలో బెంచీ మీద కంచాల్లో కలిపి పెట్టింది. పొడుంకాయ మేష్టారు అలాపోతూ అమ్మని చూసి ఆగాడు. కుశల ప్రశ్నలయాక-మీలాంటి చక్కని దంపతులికి ఇలాంటి అనాకారి ఎలా పుట్టాడమ్మా-అన్నాడు నవ్వు

తూనే సుందర్‌కి పులుసుగిన్ని ఆయన ముక్కు మీదికి విసిరెయ్యాలనిపించింది. కంచం తీసుకుని మర్రిచెట్టుకింది కెళ్ళిపోయాడు. పుల్లి దగ్గరికి. పుల్లి తల నిమురుతూ చెప్పింది-తనకి ఓ బుల్లి తమ్ముడు పుడతాడని. తనలా ఉంటాడా, అక్కయ్యలా వుంటాడా బుల్లి తమ్ముడు?

ఆ తరువాత అమ్మకి ఓపికలేదు. అతన్ని ముద్దు చెయ్యడానికి. బరువుగా నడుస్తుంది. నీరసంగా కూర్చుంటుంది. అతనికి ఇంటి దగ్గర అసలే తోచడం లేదు. కానూరు మెట్టమీదికి రోజూ పోడం మొదలెట్టాడు. ఓ రోజు రాత్రంతా పుల్లివాళ్ళ యింటి దగ్గర దముకుల కథ వింటూ కూర్చున్నాడు.

కాని రాత్రల్లా తను ఇంట్లో లేడని ఎవరికి తెలియలేదు. అందరూ అమ్మవాళ్ళ పడకగదిలో ఉన్నారు-ఏదో హడావిడి. పుల్లి కూడా. గదిలోకి పోయిపడుకున్నాడు. కారు వొస్తూ పోతూఉన్న చప్పుళ్లు. అమ్మకి జబ్బుగా వుందా? నిద్రపట్టలేదు చాలాసేపు. అంకెలు లెక్కెడుతున్నాడు నిద్రపట్టడానికి. నూటఏభై రెండు దగ్గరకొచ్చేసరికి వినిపించింది కారు స్టార్టయినప్పుడు చప్పుడు లాంటి ఏడుపు. ఎంతో సేపటికి పుల్లి వొచ్చి చెప్పింది. బుల్లితమ్ముడు పుట్టాడనీ. ఎలా ఉంటాడు తమ్ముడు?

అతను గదిలోకి వొచ్చేసరికి లేడీ డాక్టరు నాన్నకి చెపుతోంది-అచ్చు తల్లి పోలిక. మంచి అందగాడవుతాడు. అతను ఉయ్యాలవైపు చూశాడు. గుడ్డల మధ్యనించి ఎర్రటి ముద్దలా కనబడ్డాడు తమ్ముడు. అతనికింక ఆ గదిలో ఉండాలనిపించలేదు. తోటలో తిరుగుతూ లేత చిగుళ్ళని వేటాడి పారేస్తూ తిరిగాడు స్కూలు టైం అయ్యేదాకా.

మధ్యాహ్నం భోజనాలప్పుడు స్కూల్లో తన స్నేహితులతో గొప్పగా చెప్పేస్తోంది లతక్క--బుల్లి తమ్ముడు ఎంత బావుంటాడని, అచ్చు మా అమ్మే చంద్రం సుందర్‌ని వేళాకోళం చెయ్యడం మొదలెట్టాడు. అతను మెదలకుండా

ఊరుకున్నకొద్ది చంద్రం మరింత ఏడిపించడం మొదలెట్టాడు. పిల్లలంతా మొదలెట్టారు. సుందర్ అప్పటికీ ఊరుకున్నాడు. తరవాత చంద్రం తన డ్రెస్సు అందరికి చూపిస్తూ ఎవరో వాళ్ళ నాన్న స్నేహితుడు అమెరికానించి తెచ్చి ఇచ్చాడని చెప్పాడు. అది అమెరికాలో కూడా అన్ని చోట్లా దొరకదట చంద్రం కోసం ప్రత్యేకంగా అమెరికా అంతా వెతికి తీసుకొచ్చాట్ట. అందరూ ఆ డ్రెస్సు మెచ్చుకుంటున్నారు. లతక్క కూడా. చంద్రం లతక్కకి కూడా ఓ మాంచి డ్రెస్సు తెప్పించి పెడతానన్నాడు. అని ఊరుకోలేదు. సుందర్‌తో అన్నాడు-నీకూ తెప్పించి పెడతాలే. దిష్టి బొమ్మలకి తొడిగేవి కూడా ఉంటాయి. సుందర్ పెన్ మూత తీసి టపీటపీ నాలుగుసార్లు చంద్రం డ్రెస్సు మీద విదిపేశాడు. కసికొద్దీ. చంద్రానికి దుఃఖం. కోపం. అమాంతంగా మీద పడ్డాడు. సుందర్ బాగా దెబ్బలు తిన్నాడుగాని. చంద్రం డ్రెస్సు ఇష్టంవొచ్చి నట్టు పీలికలు చేసి పారేశాడు. చంద్రం ఏడుస్తుంటే సుందర్‌కి కడుపు నిండినట్టుంది.

హెడ్ మేష్టారికి నాన్నకి ఫిర్యాదు వెళ్ళింది. నాన్న వొచ్చాడు స్కూలుకి. చంద్రం డ్రెస్సు ఖరీదు ఇచ్చి అతన్ని సముదాయించాడు. సుందర్ని ఇంటికి తీసుకుపోయి ఓ గదిలో పారేసి గొళ్ళెం పెట్టేశాడు. అన్నం నీళ్ల కూడా వాడికి ఇవ్వడానికి వీల్లేదన్నాడు. చాటుగా పుల్లి అన్నం కలిపి తీసు కొచ్చింది. కాని సుందర్ తినలేదు. అతనికి అందరిమీదా తిక్కగా ఉంది. పుల్లి మీద కూడా. తను కూడా అతను చేసిన పని తప్పంది. తల్లి వచ్చి పిలిచింది. లోపల గడియవేసుకున్నాడు. విసుగెత్తి వెళ్ళిపోయింది తల్లి.

గదిపక్కని బాత్‌రూం ఉంది. లోపలికెళ్ళి కుళాయినీళ్ళు కడుపునిండా తాగాడు. బాత్‌రూంకి చిన్న కిటికీ ఉంది. కక్కుస్‌పైన. కక్కుస్‌మీదికెక్కి కిటికీలోంచి అవతలికి చూశాడు. కిందదాకా ఇనుపగొట్టం వుంది. కిటికీ లోంచి అవతలికి దూకి గొట్టం పట్టుకొని జర్రుని కిందకి జారాడు-చొక్కా

చిరిగిపోయింది. రొమ్ముమీదచర్మం గీసుకుపోయింది రాపిడికి. అయినా అతనికి నొప్పి తెలియలేదు. అందరినీ టోకరాతినిపించానని గర్వం-సంతృప్తి.

కానూరుమెట్టమీద ఒక పడిపోతున్న గుడిసె ఉంది. ఎవరు కట్టుకున్నారో. ఇప్పుడందులో ఎవరూ లేరు. లోపలికెళ్ళి అందులో నేలమీద పడుకున్నాడు. రకరకాల ఊహలు. అమ్మా నాన్నా కంగారుపడుతుంటారు-అమ్మ నాన్నని తిడుతుంది. అందరికీ తగినశాస్తి. కసితో రెండురోజులు కడుపు నింపుకున్నాడు. అప్పుడప్పుడు నిద్ర వొచ్చేది-మళ్ళీఊహలు-మళ్ళీ నిద్ర. నిద్రలోకూడా అవే కలలు-ఆఖరికి శరీరం మనసు అలిసిపోయి కలలు లేని మగతనిద్రలో మునిగిపోయాడు.

మళ్ళీ మెలకువ వొచ్చేసరికి తనగదిలో మంచంమీదున్నాడు. డాక్టరు ఇచ్చిన ఇంజక్షను చుర్రుమంది. అతడు కళ్ళు తెరవడంతోటేనాన్న ఒరే వెధవా-అని దగ్గరగా వొస్తున్నాడు. అమ్మ నాన్నవంక కొరకొరా చూపింది. ఆగిపోయాడు-మంచంమీద కూర్చుని అతని ఒళ్ళు నిమిరింది. ఇంతలో పుల్లి వొచ్చింది వెచ్చని కాఫీపట్టుకుని. అందర్నీ అవతలికివెళ్ళమంది.అమ్మని కూడా. బిడ్డని కాస్సేపు నిద్దరోనివ్వండి అంది. పక్కని కూర్చుని లేవదీసి కాఫీ పట్టించింది.

ఇంట్లోనూ స్కూల్లోనూ అతను ఎవరితోనూ మాట్లాడ్డం మానేశాడు. పుల్లితో కూడా. స్కూల్లో అతన్ని ఎవరూ ఏమీ అనడం లేదు. కాని తక్కిన వాళ్ళకీ అతనికీ దూరం పెరిగిపోయింది. ఇది వరకు వాళ్ళు ఎద్దేవపట్టించినా, అతను వాళ్ళమీద పడ్డా ఏదో దగ్గర తనం వుండేది. చనువులాంటిది. ఇప్పుడది లేదు. సాంబు కుక్కా కూడా ఇదివరకులాగ అతనితో చనువుగా లేరు. ఒక్క పుల్లే అసలు ఏమీ జరగనట్టుగా అతన్ని పలకరించేది. నవ్వుతూ

ఓ రోజుని టీచరొచ్చి తండ్రితో చెప్పాడు అతనేమీ చదవడం లేదని.

నాన్న కేకలేశాడు. అమ్మ." బాగా చదుకోవాలి, మంచి పేరు తెచ్చుకోవాలి" అని ఎన్నో విధాల బుజ్జగిస్తూ చెప్పింది. వాళ్ళంతా తన్ను గురించి ఆందోళన పడుతున్నారని అతనికి తెలుసు. కాని తిక్క--వాళ్ల కంతే జరగాలి. అందరూ అతన్ని తలోరకంగానూ హెచ్చరిస్తుంటే, పుల్లి అందర్నీ కేకలేసింది. అతన్ని ఎవరూ ఏమీ అనడానికి వీల్లేదంది. అతనే బంగారంలాగ చదువుకుంటాడంది.

ఓ రోజు ఏం తోచలేదు సుందర్‌కి. అందరూ తలో పనిలోనూ ఉన్నారు. ఇల్లంతా తిరిగాడు. పెద్ద పడకగది దగ్గర కొచ్చాడు. తమ్ముణ్ణి పరీక్షగా చూడాలని బుద్ధిపుట్టింది. లోపలికెళ్లాడు. అమ్మ బాత్‌రూంలో ఉన్నట్టుంది. మంచం మీద రబ్బరు గుడ్డేసి పడుకోబెట్టారు తమ్ముణ్ణి పైన దోమతెర గొడుగు. దోమతెరలోంచి చూస్తుంటే మరీ బాగున్నాడు. కాటుకెట్టిన కళ్లు ఎంత ముద్దుగా ఉన్నాయో. ఇంతలో అతని చూపుకి అడ్డంగా రెండు దోమలు ఎగరడం మొదలు పెట్టాయి-ఓసారి తోలేశాడు-మళ్ళీ ముక్కు-చుట్టూ ఎరగడం మొదలెట్టాయి. చిరాకు, కోపం పుట్టుకొచ్చాయి. ఒడుపుగా రెండు చేతుల మధ్య వాటిని హతమార్చాలని జాగర్తగా గురి చూసి టపీమని చప్పట చరిచాడు. దోమలు ఏమయినాయో తెలియదుగాని, దోమతెర గొడుగు టప్పుమని ముడుచుకుపోయి చంటి తమ్ముడి మీద పడింది. వాడు కేరు మన్నాడు. బాత్‌రూంలోంచి అమ్మ కంగారుగా పరిగెత్తుకొచ్చి గుక్కపట్టి ఏడుస్తున్న చంటాణ్ణి గుండెలకు హత్తుకుంది. బిత్తరపోయినట్టు సుందర్ వంక చూసింది-వాడు చంటాణ్ణి చంపినంత పని చేశాడన్నట్టు. నే నూరికే దోమల్ని చంపాలనుకున్నాను-అని అరవాలనిపించింది. కాని అతని గొంతు పెగల్లేదు. నాన్నొచ్చాడు హడావిడిగా. అవతలికి ఈడ్చుకుపోయి బెల్టు తీశాడు కొట్టడానికి. పుల్లి అడ్డుపడింది. తనతో వంటింటి వసారాలోకి తీసుకుపోయింది. ఎంతోసేపు చూశాడు ఏం జరిగిందని అడుగుతుందేమోనని-పుల్లి అడగనే లేదు. తన పని తను చేసుకుంటూ కూర్చుంది. ఆఖరికి ఉండబట్టలేక అతనే అన్నాడు-

దోమల్ని చంపాలని చప్పట చరిస్తే దోమ తెరకి తగిలింది. అది ముడుమకు పోయి తమ్ముడి మీద పడింది. తమ్ముణ్ణి నేనేం చెయ్యలా. తెలుసన్నట్టు తల వూపింది. నవ్వుతూ ఆతనివంక చూపింది. ఎగిరి గంతెయ్యాలన్నంత ఆనందం వొచ్చింది అతనికి. గంతులేస్తూ తోటంతా తిరిగాడు.

వినాయక చవితి వొస్తోంది. నవరాత్రులు జరపటానికి బస్సు స్టాండు వీధిలో పెద్ద పందిరి వేస్తున్నారు. ప్రతి రాత్రి హరికథలు పాటకచ్చేరీలు ఉంటాయి. బజారులో రోడ్ ప్రక్కన ఎన్నో గణపతి బొమ్మలు. మట్టివి. ప్లాస్టర్‌వి. పింగాణీ. రకరకాలు. రకరకాల గొడుగులు. ఆ బొమ్మల్ని చూస్తుంటే చటుక్కుని సుందర్‌కి అనిపించింది-తనకీ గణపతికీ ఎన్నో పోలికలు ఉన్నాయని. కాని అంత అనాకారి అయినా గణపతి అంటే అందరికీ ఇష్టం. పుల్లి నడిగాడు. ఆమె చెప్పింది.

పార్వతమ్మ ఓనాడు సాయంత్రం తానానికెడతోంది బాత్‌రూంకి. ఇంట్లో ఎవ్వరూలేరు. ఈదితలుపులేసేత్తే అయనగారొస్తాడేమో. అంటే శివుడు తలుపేసుంటే మూడో కన్ను తెరుత్తాడు. అసలే ఆయనగారికి ముక్కు మీద ఉంటది కోపం. ఏం జేసిందప్పుడు సున్నిపిండితో ఓ అబ్బాయిని చేసి, దానికి పేణం పోసింది. మహా ముద్దుగా ఉన్నాడు కుర్రోడు. ఆడితో అందిగదా- ఒరే ముద్దుల కొడకా, ఈది గుమ్మంకాడ కాపలా ఉండు. నేను తానం చేసొచ్చేదాకా ఎవర్నీ లోనికి రానీమోక, అంది.

ఆవిడగారు తానానికి కెళ్ళింది. ఆడు గుమ్మంలో కూసున్నాడు. పాపం ఆడి రాతకొద్దీ అమ్మోరి తానం పూర్తి కాకుండానే శివుడు తిరిగొచ్చాడు- కుర్రోడు అడ్డగించాడు-శివునికి ఒళ్ళు తెలీని కోపం వొచ్చి-ఓరికుర్రనాయాలా, నా ఇంట్లోకి నేనే రావటానికీల్లేదని సెప్పటానికి నువ్వెవడివిరా. సూసుకో నా తడాకా-అని - సేతులో త్రిసూలం ఉంటదిగా-దాంతో ఒక్కపేటువేసే సాడు-అంతే కుర్రోడి తల ఎగిరెళ్ళి పద్దానుగులోకాల కావల ఏడనో

పడిపోయింది. ఇంతలో పార్వతమ్మొచ్చి లబోదిబోమంది. తన పెద్దబిడ్డంది. ఆడుపోతే నేనెట్టా బతికేదంది. పాపం శివునికి మతోయింది, ఎట్టా పార్వతమ్మని ఊరుకోబెడ్డటం? పోనీ తల అతికేసి పేణం పోద్దామంటే యాడని వెతికేది? అందుకని ఏం జేసాడంటే. ఓ ఏనుగు తలనరికేసి ఈరొ్గిడి మొండానికి అతికించి పేణం పోశాడు-అందుకని గణపతికి ఏనుగు తల.

ఆ కథ వింటుంటే సుందర్‌కి మహా ఉత్సాహంగా ఉంది. వింటున్నంత సేపూ, అమ్మా నాన్న పార్వతీ శివుడూ అయినట్టు, తను గణపతి అయినట్టు ఊహించుకున్నాడు. కాని ఓ అనుమానం వొచ్చింది. పుల్లి నడిగాడు. ఏనుగు తల వున్న ఆ బిడ్డంటే పార్వతీదేవికి ఇష్టం ఎలా వుంటుందని. పుల్లి అంది-కడుపుని పుట్టిన బిడ్డ ఎట్టాపోద్ది? తల్లి కళ్ళకి బిడ్డ ఎప్పుడూ అందగాడే-

చటుక్కుని సుందర్‌కి అనిపించింది. తన్ను అందరూ గణపతి అంటే తనెందుకు ఉడుక్కోవాలి? గణపతి అంటే అందరికీ ఇష్టమేగా.

సాంబూ కుక్కూతో బజారుకెళ్ళి రకరకాల గణపతి బొమ్మలు కొనుక్కొచ్చాడు సుందర్. పూజకి రకరకాల పత్రిపువ్వులూ సంపాదించాడు- పాలవెల్లి బ్రహ్మాండంగా అలంకరించి కట్టాడు, వాళ్ల సాయంతో. పూజకి సాంబుని. కుక్కూనీ కూడా రమ్మన్నప్పుడు, నాన్న అడ్డు చెప్పలేదు. పూజ అయాక వాళ్లతో కలిసి పాటలు పాడాడు-బలే ఎలక సవారీ ఎలా ఎక్కుతావో. చలో అంటు ప్రతీ ఇంట ఏలా తిరుగుతావో-అన్న పాట మరీ ఇష్టం అతనికి రేడియోలో ఎప్పుడో విన్నాడు. పురోహితుడు కథ చదువుతుంటే విన్నాడు. కైలాసంబున కుబ్జరూపధరుడై యున్న వినాయకుని జూచి చంద్రుండు నవ్వి- అనగానే చంద్రం గుర్తుకొచ్చాడు-స్కూలు కాంపౌండులో వాడు నవ్వినట్టు. తను వాణ్ణి పచ్చడికింద కొట్టినట్టు వాడు తన కాళ్ళమీద పడి రక్షించమని వేడుకున్నటు తను వాణ్ణి క్షమించి వొదిలిపెట్టినట్టు పగటికల. సుందర్ ముఖంమీద వెన్నెల్లాంటి నవ్వు చూసి అమ్మ నాన్న అమ్మయ్య అనుకున్నారు.

స్కూల్లో అటెన్‌డెన్సు వేస్తూ మామూలు అలవాటు కొద్దీ పొడుంకాయ మేస్టారు తన పేరొచ్చినప్పుడు "గణపతీ" అని పిలిస్తే అతను "ప్రెజెంట్ సార్" అని పలికాడు-ఆయనకే ఆశ్చర్యం వేసింది. ఇదివర కెప్పుడూ కోపంతో బిగిసిపోయి కూర్చునేవాడు.

సాయంకాలం స్కూలు గ్రౌండ్‌లో ఇతర పిల్లలతో కలిసి చెడుగుడు ఆడాడు. ఆటలయాక అక్కతోటీ చంద్రంతోటీ కలిసి ఇంటికొస్తూ పుల్లి చెప్పిన కథలు చెప్పి వాళ్ళని నవ్వించాడు.

ఇంటికొచ్చి ష[redacted]లు బల్లమీద పారేశాడు. బాత్‌రూంలోకి వెళ్ళి స్నానం చేశాడు. ఈసారి ముక్కాలి పీట ఎక్కి అద్దంలో చూసుకోలేదు. డ్రెస్సు మార్చుకుని వొస్తుంటే పెద్ద మంచం మీద కేరింతాలు కొడుతున్న బుల్లితమ్ముడు కనిపించాడు. మంచం ఎక్కి వాణ్ణి ఒళ్ళోకి తీసుకున్నాడు. కిచకిచలు పెట్టాడు. వాడు నవ్వుతుంటే వాడితో పాటు తనూ నవ్వాడు. సుందర్ నవ్వులు. పసివాడి కేకలు విని అందరూ వొచ్చారు గుమ్మంలోకి. నాన్న, అమ్మ, లతక్క, పుల్లి అందరూ. అమ్మ ఉవ్వెత్తుగా వొచ్చి ఇద్దరు బిడ్డల్నీ గట్టిగా గుండెలకు హత్తుకుంది.

"అమ్మా! అలా నలిపెయ్యకు బుల్లి తమ్ముణ్ణీ-ఊపిరి సలపదు" అన్నాడు. నాన్న వొచ్చి ఆప్యాయంగా అతని తల చెరిపేశాడు. అక్క వొచ్చి ముందు తమ్ముణ్ణీ తరవాత అతన్నీ ముద్దు పెట్టుకుంది. తమ్ముడివంక చూస్తూ అమ్మతో అన్నాడు—

"అమ్మా! తమ్ముడంత అందమైన వాళ్ళు ఎక్కడా ఉండరు."

అమ్మ కంటతడితో అంది.

"కాదు బాబూ? నీకన్న అందమైన వాడు కాదు బుల్లి తమ్ముడు."